

۹۹۵۰/۲۲۰/۲۰۷۸۳۸

شماره :

۱۳۹۸/۰۷/۰۷

تاریخ :

دارد

پیوست :

دفتر نمایندگی وزارت امور خارجه در شمال و شرق کشور - مشهد

بسمه تعالی

معاونت محترم هماهنگی امور اقتصادی استانداری خراسان رضوی

ریاست محترم سازمان برنامه و بودجه خراسان رضوی

اداره کل اقتصاد و دارایی استان خراسان رضوی

ریاست محترم سازمان صنعت ، معدن و تجارت خراسان رضوی

ریاست محترم اتاق بازرگانی ، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

ریاست محترم انجمن مدیران صنایع خراسان رضوی

موضوع: وضعیت تجارت بیت کوین و ارزهای دیجیتال در ایتالیا(۱)

باسلام؛

احتراماً - به پیوست بخش نخست گزارش واصله از سر کنسولگری جمهوری اسلامی ایران در میلان، تحت عنوان «وضعیت تجارت بیت کوین و ارزهای دیجیتال در ایتالیا» جهت ملاحظه و بهره برداری مقتضی ارسال می گردد.

لازم به ذکر است که این گزارش، مقررات دولتی برای اخذ مالیات از تجار و شرکت های ایتالیایی استفاده کننده از این نوع ارز و افراد عادی علاقمند به این نوع تجارت را تشریح و نگاه کاربران ارزهای رمزیننه را مورد بررسی قرار می دهد.

غلامعباس ارباب خالص
مشاور وزیر و رئیس نمایندگی

رونوشت :

- جناب آقای معصومی فر مدیر کل محترم هماهنگی و پایش روابط اقتصادی دوجانبه
- جناب آقای نوریان رئیس محترم اداره تسهیل فناوری و توسعه اقتصاد دانش بنیان

بسمه تعالی

➤ مقدمه

مقررات چندان شفافی در زمینه خرید و فروش بیت کوین در ایتالیا وجود ندارد. البته آیین نامه ها و مقررات پراکنده ای توسط مقامات ایتالیایی به منظور حمایت از سرمایه گذاران در این صنعت تدوین و اجرا شده است. در زمینه مقررات مالیاتی ارزهای رمزین در ایتالیا نوعی سردرگمی و عدم شفافیت وجود دارد. به نظر می رسد تدابیر جدی تری برای جلوگیری از اقدامات مجرمانه در زمینه ارزهای دیجیتال اتخاذ شده است. ایتالیا به عنوان یکی از هشت قدرت صنعتی دنیا نمی تواند نسبت به این پدیده بی تفاوت بماند و نیاز به تصمیم گیری دارد.

➤ متن

در دو دهه گذشته ایتالیا مشکلات اقتصادی زیادی را پشت سر گذاشته است و تعداد زیادی از شهروندان این کشور پول یورو را عامل بدبختی کشورشان می دانند. بسیاری از آنها ترجیح می دهند از پول نقد استفاده کنند و اخیرا به سمت ارزهای رمز پایه مانند بیت کوین نیز گرایشاتی شکل گرفته است. فدریکو پکورارو مدیرعامل شرکت Chainblock یکی از اولین شرکت های پول دیجیتال در ایتالیا که در سال 2013 اولین اپراتور ATM در این کشور بوده؛ معتقد است ایتالیا اکنون در موقعیتی است که می توان مردم، مدیران شرکتهای و مشاغل را تشویق به استفاده بیشتر از پولهای غیرمتمرکز کرد. وی می گوید بیت کوین می تواند کاندیدای تبدیل شدن به سکه دیجیتال جهانی برای هزینه های روزانه باشد. وی معتقد است تقریبا زمستان و فصل سخت برای شرکت هایی که خود را درگیر ارزهای رمز پایه کرده بودند به سر آمده است.

در مورد آمار استفاده از ارزهای رمزین در ایتالیا آمار متفاوتی ارائه شده است. به عنوان مثال برخی سایتها 8 درصد مردم ایتالیا را صاحب ارز دیجیتال می دانند و برخی دیگر می گویند فقط 1.59 میلیون ایتالیایی از پول دیجیتال استفاده می کنند. این نتایج متفاوت ناشی از این است که بحث ارزهای رمزنگاری شده پدیده ای جدید در اقتصاد بین المللی است. حتی سایت Coin Idol در

یک نظرسنجی خوشبینانه ایتالیا را در ردیف چهارم استفاده از این پول می داند که نشان می دهد 15.3 درصد فروشگاههای پذیرش بیت کوین جهان در ایتالیا هستند.

سال 2018 کاهش کلی معاملات ارزهای رمزیننه در ایتالیا اتفاق افتاده است و فضای رسانه ای بعد از مارس 2018 آرامتر بوده است. برخی شرکت های ارزهای رمزیننه در ایتالیا کیف پول خود را توسعه داده و جدیداً زنجیره خرید ، مبادله ترکیبی برای خرید، تجارت و فروش ارزهای دیجیتال و زنجیره خرید برای افراد بوسیله کارت ها را عملیاتی کرده اند که مورد اخیر جهت خدمت رسانی به افرادی است که قصد دارند با کارتهای اعتباری به خرید بیت کوین بپردازند. این راهکار برای بازرگانانی که تمایل به قبول ثمن معامله با ارزهای دیجیتال دارند مفید است.

فدریکو پکورارو که شرکت وی از طریق دستگاههای ATM همچنان رهبری بازار بیت کوین ایتالیا را در دست دارد در بخشی از صحبتهايش می گوید: « ما علاقمندیم به مشاغل کوچکی که قصد دارند پرداختهای رمزپایه را قبول کنند کمک کنیم اما می خواهیم برای فعال کردن تجار در این بازار رویکردی استراتژیک داشته باشیم. هدف ما ارائه راهکارهای مقرون به صرفه و قابل اندازه گیری برای فروشگاههای بزرگ و کوچک است تا بتوانیم 5000 بازرگان را قادر به پرداخت از طریق بیت کوین نماییم. در پایان سال 2018 ما 156 درصد افزایش تراکنش و 144 درصد افزایش کاربران جدید داشتیم. ایتالیا آنچه برای شروع یک انقلاب اقتصادی نیاز است و شامل ارزهای رمز پایه می باشد را به دست آورده و زودتر از آنچه مردم تصور می کنند تحولات این حوزه اتفاق می افتد. به همین دلیل تیم ما در دیدار با نمایندگان بانک مرکزی ایتالیا پیشنهاد تبدیل بخشی از ذخایر طلای ایتالیا به بیت کوین را ارائه داد. خصوصاً اینکه ایتالیا سومین ذخایر بزرگ طلا در دنیا را به خود اختصاص داده است. »

در ایتالیا معمولاً مشتریان قدیمی بیت کوین ترجیح می دهند از خودپردازهایی که در برخی شهرها هستند با پول نقد بیت کوین خریداری کنند در حالی که مشتریان جوان تر ترجیح می دهند معاملات بیت کوینی خود را از طریق آنلاین انجام دهند. میانگین سنی افرادی که به معاملات بیت کوینی می پردازند بین 24 تا 35 سال است. کسانی که می خواهند برای اولین بار تجربه خرید و فروش ارز دیجیتال داشته باشند نیز به دستگاههای ATM روی می آورند. تجربه حضور در پای این

دستگاهها و سهولت جابجا کردن بیت کوین از طریق این دستگاهها نوعی اطمینان در کسانی که تازه شروع به کار کرده اند ایجاد می کند.

از آنجا که ایتالیا محل سکونت اقلیت هایی از کشورهای مختلف اروپای شرقی، مدیترانه، آفریقا و برخی از کشورهای آسیایی است؛ این افراد به عنوان اولین مشتریان رمزهای ارزپایه بوده اند. دلیل واضح آن هم سهولت ارسال پول به سراسر جهان می باشد خصوصا که برخی از کشورها از سیستم بانکی قوی و مطلوبی برخوردار نیستند. البته به دلیل سختگیری های ناشی از مقررات پولشویی ارسال بیت کوین در حال حاضر به سهولت سالهای گذشته نیست. اگرچه این محدودیت فقط مزاحمتی برای معامله کنندگان تازه کار بیت کوین است و کسانی که سالها در این تجارت فعال بوده اند راحت تر می توانند نسبت به انتقال بیت کوینها اقدام نمایند. در عین حال شرکتهای فعال در عرصه دیجیتال تلاش می کنند راهکارهایی برای انتقال حوالجات ارزهای رمزینہ بیابند.

➤ نگاه قانونی به ارزهای رمزپایه در ایتالیا

عدم نظارت شفاف بر دارائی های دیجیتال کم و بیش ادامه دارد و شرکت های واسطه برای رعایت قوانین ضد پولشویی و سایر الزامات پولی باید با مراکز سنتی مالی نظیر بانک مرکزی ایتالیا همکاری کنند. با این حال مقامات ایتالیایی تلاش چندانی برای تنظیم صنعت پولهای رمزنگاری شده نشان نداده اند و می توان گفت در برخی زمینه ها خلاء قانونی وجود دارد.

در فوریه سال 2019 قانونگذاران ایتالیایی لایحه ای برای تعاریف دقیقتر و منطبق با قانون برای اصطلاحات مرتبط با ارزهای دیجیتال مانند « قرارداد هوشمند» یا « distributed ledger technology» ارائه کردند. این قانون در حقیقت اولین تلاش برای تنظیم جنبه هایی از این صنعت یا تجارت به شمار می آید و آژانس دیجیتال ایتالیا مسئولیت دارد با ایجاد استانداردهای فنی خاص فناوری های (DLT) را برآورده سازد. علیرغم این قانون جدید وضعیت حقوقی ارزهای دیجیتال در ایتالیا تا حد زیادی نامعلوم است. بانک مرکزی ایتالیا قبلا ارزهای رمزنگاری شده را «digital representations of a value» توصیف کرده بود. برخی مصوبه های مربوط به پولشویی نیز اشاره کرده که ارزهای دیجیتال می توانند به صورت الکترونیکی منتقل، ذخیره و داد و ستد شوند. همچنین به عنوان وسیله مبادلات استفاده شده و با آنها کالاها و خدمات را خریداری کرد.

در اوایل سال 2018 رایزنی های عمومی در خصوص قوانین نظارتی بر ثبت شرکتهایی که با دارائی های دیجیتال سر و کار دارند انجام شد. در ماه دسامبر وزارت توسعه اقتصادی ایتالیا 30 نفر را به منظور تدوین استراتژی نظارتی کشور در زمینه فناوری های بلاکچین و ارز دیجیتال انتخاب کرد که افرادی از کمیسیون اروپا، پارلمان اروپا، اتاق بازرگانی ایتالیا، نمایندگان از دانشگاهیان ایتالیا و اتحادیه های صنفی در آن حضور داشتند.

کمیسیون ملی شرکت ها و بورس اوراق بهادار ایتالیا (Consob) تاکنون چندین بار علیه شرکت های فاقد مجوز تبلیغ سرمایه گذاری در زمینه ارز دیجیتال هشدار داده است. سوای اینکه کماکان بحث در مورد چگونگی اخذ مالیات از ارزهای دیجیتال در جریان است. وضوح بیشتر در مورد مقررات رمزنگاری در ایتالیا و سایر کشورها احتمالاً پس از انتشار اخیر استانداردهای بین المللی برای دارایی های مجازی صادر شده توسط کارگروه اقدام مالی (FATF) صورت می گیرد.

➤ وضعیت مالیات بر بیت کوین در ایتالیا

سوالی که در مورد بیت کوین و سایر ارزهای رمزنگار مطرح شده این است که آیا باید اینگونه ارزها به دولت ایتالیا اعلام شوند؟ در پاسخ باید گفت اولاً لازم به اعلام این ارز به دولت ایتالیا نیست. به عبارتی دارندگان بیت کوین لازم نیست به دولت یا به اداره درآمد اعلام کنند که چه تعداد بیت کوین در اختیار دارند.

با این حال هنوز این موضوع ظریف، پیچیده و از بعضی جهات بحث برانگیز است. بین عملکرد شرکت ها به عنوان شخصیت های حقوقی و عملکرد اشخاص در خرید و فروش بیت کوین چه تفاوت هایی وجود دارد؟ کارشناسان می گویند لازم است تمایز این دو مقوله مشخص و شفاف سازی شود. بین خرید بیت کوین یا ارزهای رمزپایه با مثلاً بستر 24Option و مبادله ارز دیجیتال تفاوت وجود دارد. در حالت اول، تجارت بیت کوین است و بر روی هرگونه درآمد بر اساس میزان معامله، 26٪ مالیات باید پرداخت شود و این مالیات فقط زمانی که وجوه را از حساب بانکی خود خارج کردید باید پرداخت شود. در حالت دوم یعنی مبادله ارز دیجیتال، شما در واقع اقدام به خرید بیت کوین های واقعی (یا ارزهای رمزنگاری شده) می کنید و بنابراین فقط هنگام تبدیل آنها به یورو، مالیاتها "باید" پرداخت شوند. اینکه در عمل چگونه از دارندگان این نوع ارزها در ایتالیا مالیات اخذ می شود باید گفت حتی در این حالت قوانین آنقدر که فکر می کنیم ساده و شفاف نیستند.

➤ مالیات بیت کوین برای شرکتها

از نظر دولت ایتالیا بیت کوین برای مشاغل به عنوان ارز خارجی در نظر گرفته می شود. بنابراین اگرچه نیازی به مشخص کردن تعداد بیت کوین شما وجود ندارد، اما باید تمام عملیات انجام شده با ارز دیجیتال دقیقاً مانند آنچه با سایر ارزها انجام می دهید (یورو، دلار یا سایر موارد) را اعلام کنید و این در مورد هر رمزنگار مورد استفاده شما صدق می کند. بنابراین از نظر مالیاتی و اداری برای شرکت ها، استفاده از بیت کوین دقیقاً مانند استفاده از یورو یا دلار است.

در نتیجه حتی اگر شرکتی بیت کوین خریداری کرد و تصمیم گرفت آن را در کیف پول دیجیتال خود نگه دارد، در صورتی که بخواهد آنها را در آینده بفروشد و سود کسب کند، باید مالیات بر سود آن را پردازد. در حقیقت، به سود سرمایه مالیات تعلق می گیرد، اما فقط در زمان برداشت آنها پرداخت می شود.

➤ مالیات بیت کوین برای اشخاص حقیقی

بحث در مورد شهروندان ایتالیایی که به صورت شخصی اقدام به خرید و فروش بیت کوین می کنند متفاوت است. در حقیقت، یک شهروند که به منظور دستیابی به سود سرمایه، فعالیت های مالی انجام نمی دهد، نباید مالیات پردازد. همانطور قبلاً گفته شد بیت کوین به عنوان ارز خارجی در نظر گرفته می شود، بنابراین همان قوانین مربوط به نرخ ارز یورو / دلار برای آنها اعمال می شود.

اما به شهروندان ایتالیایی توصیه می شود مراقب باشند که اگر در طول یک سال، حداقل برای 7 روز متوالی از آستانه مالکیت بیت کوین برای مقدراری برابر با 100 میلیون لیر قدیمی (یا تقریباً 51000 یورو) بالاتر رود، آنگاه آژانس درآمد، آن را فعالیت شخصی سوداگرانه در نظر می گیرد و بنابراین درخواست پرداخت مالیات بر هرگونه سود سرمایه را خواهد کرد.

با این حال، استدلال قبلی در این مورد هم معتبر است: سود سرمایه فقط در زمان فروش بیت کوین ها ثبت می شود (در مورد اشخاص خصوصی، هیچ ترازنامه شرکتی وجود ندارد)، بنابراین مالیات باید فقط به سود سرمایه پرداخت شود (مشروط بر اینکه آستانه مالکیت بالاتر از آنچه ذکر شد برود). به هر ترتیب نرخ مالیات بر سود، 26 درصد است و این موارد باید در اظهارنامه مالیاتی در فضاهای خاصی که به این سود اختصاص داده شده درج شود.

➤ **نگاهی به بخشنامه شماره 72/ای سال 2016 دولت ایتالیا**

طبق بخشنامه شماره 72/ای سال 2016 تصویب شده از سوی شورای وزیران ایتالیا، آژانس درآمد اعلام کرد که:

- بیت کوین واحد پول جایگزین پول سنتی است.
- خرید و فروش بیت کوین در ازای یورو باید عملیات مبادله ارزی در نظر گرفته شود، بنابراین مشمول مالیات بر ارزش افزوده نیست.
- شرکت هایی که با بیت کوین کار می کنند ممکن است از دارایی های ارزی دچار سود و زیان شوند و چنین سود یا ضرری باید در ترازنامه شرکت گزارش شود.
- در هنگام بستن ترازنامه، سود و زیان محاسبه و ثبت می شود.
- در مورد اشخاص خصوصی، اگر هدف کسب سود در میان نباشد، هیچ مالیاتی تعیین نمی شود.

اما در این مصوبه هیچ اشاره ای نشده که یک شخص خصوصی اگر به فعالیت سودجویانه بپردازد چه باید بکند. به هر حال از آنجا که این بخشنامه در واقع با بیت کوین به عنوان یک ارز برخورد می کند، می توان همان مقررات را که در مورد افراد خصوصی که فعالیت های سوداگرانه در حوزه پولی دارند اعمال می شود، برای دارندگان بیت کوین نیز بکار گرفت. این آیین نامه در مورد ارز تصریح می کند که تنها فعالیت های شهروندان خصوصی که حداقل 7 روز متوالی در سال مبلغ ارز به ارزش معادل یا بیشتر از 100 میلیون لیر قدیمی (یا تقریباً 51000 یورو) تبدیل کنند، به عنوان فعالیت های سوداگرانه در نظر گرفته می شود و مشمول مالیات می شود. بنابراین در این حالت، سود سرمایه باید به رسمیت شناخته شود و اعلام شود. با این حال، شهروندان خصوصی در پایان سال "بودجه شرکتی" را اظهار نمی کنند، بنابراین سودهای سرمایه فقط در صورت فروش بیت کوین قابل تشخیص است.

➤ **آیا در ایتالیا باید مالیات بیت کوین را پرداخت؟**

هیچ استاندارد واقعی وجود ندارد که معیارهای مربوط به مالیات بر بیت کوین و ارزهای رمزنگاری شده را دنبال کند، کاری که ما می توانیم انجام دهیم این است که موارد زیر را از همان آژانس

درآمدی دنبال کنیم. به هر صورت آژانس درآمد صریحاً بخشنامه 72/ای را به رمزارزها و بیت کوین پیوند می دهد.

همچنین در زمینه مبارزه با پولشویی، ایتالیا اولین کشور در بین کشورهای عضو اتحادیه اروپا بود که بخشنامه چهارم مبارزه با پولشویی را تصویب کرد و از طریق قانون مصوبه 2017/90 در سیستم تعریف "ارزهای مجازی" و "ارائه دهندگان خدمات مرتبط با استفاده از ارز مجازی" را وارد کرد. این مهم قدمی تعیین کننده به جلو بود که حاکی از تغییرات آینده از منظر نظارتی و مالی در رابطه با مالیات بر سرمایه گذاری های رمزنگاری شده است.

➤ نظرات برخی داد و ستد کنندگان ارز دیجیتال در ایتالیا در مورد چگونگی تعامل با دولت

بخشنامه آژانس درآمد ایتالیا در مورد ارز دیجیتال خلاهای زیادی دارد. از این روی بسیاری از اشخاص معتقدند که دولت ایتالیا در خرید دستگاههای استخراج بیت کوین و در ریسک از دست دادن سرمایه (اگر ارزش آن کمتر شود) همراه آنها نبوده است. خیلی از دارندگان بیت کوین می گویند: اگر ارزش بیت کوین ما کمتر می شد آیا دولت حاضر بود ریسک آن را به عهده بگیرد؟ آیا دولت در استخراج آن کمکی به ما کرده است؟ پس چرا حالا که ارزش آن چندین برابر شده دولت از ما مالیات می خواهد؟ خیلی از دارندگان بیت کوین معتقدند که دولت هیچ راهی برای ارزیابی مقدار سود یا درآمد و تعداد بیت کوین آنها ندارد. پس چطور می خواهد در این مورد مالیات گذاری کند؟

بعضی افراد معتقدند از آنجاییکه امکان خرید آنلاین از آمازون و دیگر سایتها با بیت کوین وجود دارد، نیازی نیست فرد درآمد خود را به یورو تبدیل کند تا بانک از وجود آن اطلاع پیدا کند. برخی هم می گویند: دوره بانکها به سر آمده است و آنها در حال حاضر دارای قدرتی نیستند که مردم تصور می کنند. مردم باید این را بفهمند که عصر، عصر دیجیتال است و نیازی به بانک برای خرید و فروش و نگهداری پول نیست.

منتقدانی هم می پرسند: دنیای ارز دیجیتال بسیار سریع است. در یک لحظه می توانی 300٪ سود کنی یا ارزش ارزی که در اختیار داری به صفر برسد. آیا باید ضررهای ناشی از ارز دیجیتال را هم به دولت اظهار کرد و 26٪ آن را به ما برمی گرداند؟ برخی معتقدند که قانون ایتالیا در این مورد خلا بسیاری دارد. زیرا لازم نیست ارزهای دیجیتال حتماً به ارزهای رایج یورو یا دلار تبدیل شوند

گزارش وضعیت تجارت بیت کوین و ارزهای دیجیتال در ایتالیا (1)

بلکه می توان آن را به ارزهای دیگر تبدیل کرده یا مستقیم با آن خرید کرد. در این صورت دولت راهی برای دستیابی به مقدار آن ندارد و نمی تواند از آن مالیات بگیرد.

به هر حال آنگونه که از نظرات کاربران ارزهای رمزین بر می آید ، تعداد بازجویی های دولت ایتالیا از کسانی که ارز دیجیتال خود را با استفاده از مدرک شناسایی تبدیل کرده اند در سال 2018 نسبت به سال 2017 سه برابر شده است. هر چند که در این مدت "بازار خرسی" یا همان بازار کاهشی بر ارز دیجیتال حاکم بوده است. عده ای پیشنهاد می کنند بهترین راه، استفاده از کارتهای بی نام ViaBuy است که از آن می توان برای خرج کردن ارز دیجیتال استفاده کرد.

➤ ملاحظات:

-وضعیت آشفته اقتصاد ایتالیا در کنار سختگیری دولت برای اخذ مالیات این شائبه را نزد برخی کارشناسان مطرح کرده که ممکن است شرکتها در آینده برای فرار از پرداخت مالیات بیشتر و آزادی پولی به سمت ارزهای مجازی گرایش بیشتری پیدا کنند.

-بر خلاف بیت کوین برخی از شرکتهای معروف ایتالیایی به استفاده از فناوری بلاکچین روی آورده اند که از آن جمله: پست ایتالیا-بانک یونی کردیت-itTaxi-Create- شهرداری باری-کنسرسیوم پرتقال قرمز سیسیل-فروشگاه زنجیره ای کارفور ایتالیایی-شرکت غذایی باریلا-بانک مدیالانوم- اتحادیه بیمه ای آنیا

-دی مایو وزیر کار سابق و وزیر امور خارجه فعلی ایتالیا در آوریل 2019 در مورد عزم دولت این کشور برای استفاده از فناوری بلاکچین در امر تجارت و صنعت ایتالیا سخن گفت.

-بر اساس برخی از نتایج یک پایان نامه در مورد کاربرد ارز دیجیتال بیت کوین در ایتالیا، نویسنده عدم ثبات نرخ بیت کوین را بزرگترین مانع تجارت با این پول در استان آلتو آدیجه(واقع در شمال ایتالیا) دانسته ولی اظهار داشته تعدادی از تجار صرفاً برای ارائه خدمات اضافی به مشتریان خود و جلب رضایتمندی آنها از این پول در مراودات تجاری خود بهره گرفته اند وگرنه این پول هنوز نتوانسته سبب تحریک جدی انگیزه های تجاری شود.

تهیه گزارش: سیدعبدالرضا موسوی بفروئی